

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри підприємництва
і торгівлі

Протокол № 2 від 03.09.2018 р.
Зав. кафедри

 С.В. Волошина

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«КАПІТАЛ ПІДПРИЄМСТВА: ФОРМУВАННЯ ТА
ВИКОРИСТАННЯ»
(заочна форма навчання)

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник: Волошина С.В.,
доцент кафедри
підприємництва
і торгівлі, к.е.н., доцент

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	обов'язкова для студентів напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, годин	6
Практичні / семінарські, годин	8
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	136
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Мета: формування системи теоретичних знань і практичних навичок щодо розробки механізму ефективного формування та раціонального використання капіталу підприємства.

Завдання:

- формування знань щодо сутності та основних характеристик капіталу підприємства, принципів його формування і використання;
- оволодіння методичними підходами до визначення вартості капіталу, оптимізації його структури, оцінки ефективності формування і використання;
- опанування особливостями формування капіталу при створенні підприємства та використання капіталу в операційній діяльності;
- формування знань щодо розробки політики формування власного і залучення позичкового капіталу;
- набуття вмінь оцінювання капіталу підприємства, розробки механізму управління ним;
- формування навичок визначення шляхів підвищення ефективності формування та використання капіталу підприємства.

Предмет дисципліни: умови ефективного формування та раціонального використання капіталу в системі управління підприємством.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Капітал підприємства: сутність, характеристики, основи формування.
2. Вартість капіталу підприємства.
3. Структура капіталу підприємства і методи її оптимізації.
4. Особливості формування капіталу при створенні підприємства.
5. Політика формування власного капіталу підприємства.
6. Політика залучення позичкового капіталу.
7. Характеристика процесу використання капіталу підприємства.

8. Механізм управління процесом використання капіталу підприємства.

9. Особливості використання капіталу в операційній діяльності підприємства.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Управління процесами формування капіталу підприємства					
Тема 1. Капітал підприємства сутність, характеристики основи формування	14	-	-		14
Тема 2. Вартість капіталу підприємства	17	1	2		14
Тема 3. Структура капіталу підприємства і методи її оптимізації	17	1	2		14
Тема 4. Особливості формування капіталу при створенні підприємства	14	-	-		14
Тема 5. Політика формування власного капіталу підприємства	16	1	1		14
Тема 6. Політика залучення позичкового капіталу	16	1	1		14
Модульний контроль 1	5	-	-		5
Разом за змістовим модулем	99	4	6		89
Змістовий модуль 2. Управління використанням капіталу підприємства					
Тема 7. Характеристика процесу використання капіталу підприємства	16	1	1		14
Тема 8. Механізм управління процесом використання капіталу підприємства	15	1	-		14
Тема 9. Особливості використання капіталу в операційній діяльності підприємства	15	-	1		14
Модульний контроль 2	5	-	-		5
Разом за змістовим модулем	51	2	2		47
Усього годин	150	6	8		136

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського (практичного) заняття	Кількість годин
1	Практичні заняття. Тема 2. Вартість капіталу підприємства	2
2	Практичне заняття. Тема 3. Структура капіталу підприємства і методи її оптимізації	2
3	Практичне заняття. Теми 5-6. Політика формування власного капіталу підприємства. Політика залучення позичкового капіталу	2
4	Практичне заняття. Тема 7. Характеристика процесу використання капіталу підприємства. Тема 9. Особливості використання капіталу в операційній діяльності підприємства	2
	Всього	8

5. Індивідуальні завдання

1. Виконати індивідуальну роботу «Аналіз структури капіталу підприємства та її оптимізація». Зміст індивідуальної роботи і вимоги до звіту з неї наведені у методичних вказівках до вивчення дисципліни (стор. 23-24). Базове підприємство і період дослідження (як правило, два останніх роки) обираються студентом самостійно та узгоджуються з викладачем курсу.

2. Виконати індивідуальну роботу «Формування політики управління використанням операційного капіталу підприємства». Зміст індивідуальної роботи і вимоги до звіту з неї наведені у методичних вказівках до вивчення дисципліни (стор. 38-39). Базове підприємство і період дослідження (як правило, два останніх роки) обираються студентом самостійно та узгоджуються з викладачем курсу.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Назва модулю	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Управління процесами формування капіталу підприємства	89	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для вивчення питань: капітал підприємства: сутність, характеристики, основи формування; вартість капіталу підприємства; структура капіталу підприємства і методи її оптимізації; особливості формування капіталу при створенні підприємства; політика формування власного капіталу підприємства; політика залучення	Тестування, виконання індивідуального завдання

		позичкового капіталу. Джерела [1-5;7-10;14-22;24-26]. 2. Самотестування. 3.Підготовка індивідуального завдання.	
Змістовий модуль 2. Управління використанням капіталу підприємства	47	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для вивчення питань: характеристика процесу використання капіталу підприємства; механізм управління процесом використання капіталу підприємства; особливості використання капіталу в операційній діяльності підприємства. Джерела [1-3;4;6;11-14;16;24]. 2. Самотестування. 3. Підготовка індивідуального завдання..	Тестування, виконання індивідуального завдання

7. Результати навчання

1.	Знання сутності та основних характеристик капіталу підприємства принципів його формування і використання
2.	Розуміння особливостей формування капіталу при створенні підприємства та використання капіталу в операційній діяльності
3.	Знання умов розробки політики формування власного і залучення позичкового капіталу
4.	Розуміння методичних підходів до визначення вартості капіталу оптимізації його структури оцінки ефективності формування і використання
5.	Уміння визначати шляхи підвищення ефективності формування та використання капіталу підприємства

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	50	100
25	10	15		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

9. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні рекомендації для вивчення дисципліни.
3. Комплекти індивідуальних завдань.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

10. Рекомендована література

Основна

1. Волошина С.В. Капітал підприємства: формування та використання [Текст] : курс лекцій / С.В. Волошина; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. підпр. і торгівлі. – Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2017. – 59 с.
2. Аптекарь С.С. Управление капиталом предприятия: монография /С.С. Аптекарь, Ю.В. Вербицкая. — Донецк: ДонНУЭТ, 2012. - 184 с.
3. Фролова Л.В. Капітал підприємства: формування та використання: навч. посіб. / Л.В. Фролова, Л.В. Семерунь, О.В. Паращенко. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2011. - 121 с.
4. Швиданенко Г.О. Управління капіталом підприємства: навч. посіб. / Г.О. Швиданенко, Н.В. Шевчук. – К.: КНЕУ, 2007. – 440с.
5. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента / И.А. Бланк. [Том 1] – К.: «Ника-Центр», 1999. – 592 с.
6. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента / И.А. Бланк. [Том 2] – К.: «Ника-Центр», 1999. – 512 с.
7. Бланк И.А. Управление активами / И.А. Бланк. – К.: «Ника-Центр», 2000. – 720 с.
8. Бланк И.А. Управление использованием капитала / И.А. Бланк. – К.: «Ника-Центр», 2000. – 656 с.
9. Бланк И.А. Управление формированием капитала / И.А. Бланк. – К.: «Ника-Центр», 2000. – 512 с.
10. Бланк И.А. Финансовый менеджмент / И.А. Бланк: учеб. курс. - К.: «Ника-Центр», 1999. - 528 с.
11. Гарнер Д. Привлечение капитала / Д. Гарнер, Р. Оуэн, Р. Конвей. – М.: «Джон Уайли энд Санз», 1995. – 464 с.
12. Ковалев В.В. Введение в финансовый менеджмент: навч. посіб. / В.В. Ковалев. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 420 с.
13. Ковалев В.В. Финансовый анализ. Управление капиталом. Выбор инвестиций. Анализ отчетности / В.В. Ковалев. – М.: Финансы и статистика, 1998. – 512 с.
14. Мних Є.В. Аналіз і контроль в системі управління капіталом підприємства: навч. посіб. / Є.В.Мних, А.Д. Бутко, О.К. Большакова та ін.; за ред. проф. Є.В. Мниха. - К.: КНТЕУ, 2005. - 232 с.
15. Финансовый менеджмент: учеб. / под ред. Е.С. Стояновой. – М.:

Перспектива, 1998. – 656 с.

16. Фінансовий менеджмент: підруч./ кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. - К.: КНЕУ, 2005. - 535 с.

Допоміжна

17. Балабанов И.Т. Игровой практикум по финансам: уч. пособ. / И.Т. Балабанов и др. – М.: Финансы и статистика, 1997. – 120 с.

18. Балабанов И.Т. Основы финансового менеджмента. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 528 с.

19. Брейли Р. Принципы корпоративных финансов / Р. Брейли, С. Майерс. – М.: ЗАО «Олимп-бизнес», 2008. – 1008 с.

20. Колб Р.В. Финансовый менеджмент / Р.В. Колб, Р. Дж. Родригес. – М.: Издательство «Финпресс», 2001. – 496 с.

21. Круш П.В. Капітал, основні та оборотні засоби підприємства : навч. посіб. / П. В. Круш та ін. – К.: "Центр учбової літератури", 2008. – 328с.

22. Круш П.В. Капітал та основні засоби підприємства: навч. посіб. / П.В. Круш і ін. - К.: ЦНЛ, 2005. - 109 с.

23. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посіб. / О.О. Терещенко. - К. :КНЕУ, 2003. – с. 554 с.

24. Управління ресурсами підприємства: навч. посіб. / Під. ред. Ю.М. Воробйова. – Київ: „Центр навчальної літератури”, 2004. – 288с.

25. Хикс Дж.Р. Стоимость и капитал / Дж. Р. Хикс. – М.: Издательская группа «Прогресс», 1993. – 488с.

Інформаційні ресурси

26. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

27. Державна система розкриття інформації про емітенти цінних паперів [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.smida.gov.ua/emitents>

28. База даних компаній України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.kompass.ua>

29. Портал української промисловості [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.minprom.com.ua>

30. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.

31. Офіційний веб-сайт Європейський науковий фонд [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.esf.org/>.

32. Национальный институт стратегических исследований [Электронный ресурс] // Режим доступа: <http://www.niss.gov.ua>

33. Научная электронная библиотека «Киберленинка» [Электронный ресурс] // Режим доступа: <http://www.cyberleninka.ru>

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри ПiТ

_____ С.В. Волошина

**КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН З ДИСЦИПЛІНИ
«КАПІТАЛ ПІДПРИЄМСТВА: ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ»**

№	Назва змістового модулю	Кількість годин за видами занять та період вивчення дисципліни						Дата поточного контролю
		Лекції		Практичні		Самостійна робота		
		год.	дата	год.	дата	год.	дата	
1	Змістовий модуль 1. Управління процесами формування капіталу підприємства	4	Жовтень 2018 року	5	Жовтень 2018 року	89	Листопад 2018 року	01.12.2018 р.
2	Змістовий модуль 2. Управління використанням капіталу підприємства	2		3		47	Березень-квітень 2019 року	10.01.2019 р.
3	Індивідуальне завдання							10.01.2019 р.